

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ทำให้โลก “ไร้พรมแดน” และกระแสผลักดันต่าง ๆ ทำให้ไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศในด้านต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขันและยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงและมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนฐานแห่งความเป็นไทย(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , มปป.: 1) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติ คุณภาพทรัพยากรมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญยิ่งประกอบด้วยคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ส่วนหนึ่งได้รับจากการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาจากระบบ โรงเรียน(กรมวิชาการ , 2539 : 1)

การศึกษาจึงนับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง รวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , มปป.: 2)

การที่จะให้การศึกษาเป็นกระบวนการให้คนได้พัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ทั้งให้เป็นคนดีและคนเก่งในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงได้นั้น ไม่อาจกระทำได้ถ้าไม่มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการที่ดีพอ เพราะปัจจุบันพบว่าระบบบริหารและการจัดการผูกขาดโดยรัฐเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ระบบการจัดการศึกษายังเป็นระบบที่แยกส่วนตามภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานระดับกรมอย่างเด็ดขาด อีกทั้งรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจอยู่ส่วนกลางมีการบริหารงานที่ใช้ระบบกฎเกณฑ์การสั่งการตามสายงานอย่างเคร่งครัด ทำให้การตัดสินใจการดำเนินงานล่าช้า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , มปป. : 86)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(ม.ป.ป. : 87-88) จึงกำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ในนโยบายด้านที่ 5 ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการการศึกษา แผนงานหลักที่ 6 การพัฒนาระบบบริหารและการจัดการว่า ให้กระทรวง ทบวง กรม ลดบทบาทหน่วยงานส่วนกลางให้ทำหน้าที่เพียงกำหนดนโยบายและแผนโดยรวม กำหนดมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทางวิชาการ และกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบาย ตลอดจนจัดหาและสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา ให้เร่งกระจายอำนาจการวางแผนการจัดการศึกษา การบริหารการศึกษา การบริหารงานบุคคล การเงินและงบประมาณ

ไปยังองค์กรระดับจังหวัด ท้องถิ่น และสถานศึกษา โดยให้มีการกระจายอำนาจตามระดับการบังคับบัญชาหรือมอบอำนาจการตัดสินใจจากหน่วยราชการส่วนกลาง สู่หน่วยปฏิบัติและผู้ปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับระดับงานแต่ละระดับมากยิ่งขึ้น ให้สามารถใช้ดุลยพินิจตัดสินใจได้รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยถือหลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องและสนองความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ในอดีตกรมสามัญศึกษาริหารงานภายใต้ระบบบริหารราชการแผ่นดิน แบบการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง ต่อมาปริมาณงานของกรมสามัญศึกษาเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว การบริหารงานของกรมสามัญศึกษามีความสลับซับซ้อน เกี่ยวข้องกับหน่วยงานและบุคลากรมากขึ้น ประกอบกับมีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในการบริหารทำให้ระบบวิธีการบริหารงานที่ใช้อยู่เดิมไม่สามารถเอื้ออำนวยให้การบริหารมีประสิทธิภาพได้ กรมสามัญศึกษาได้ตระหนักถึงปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว ในปี พ.ศ. 2515 จึงได้แต่งตั้งให้มีผู้ประสานงานของกรมสามัญศึกษาขึ้นในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และ พ.ศ. 2529 ได้แต่งตั้ง “คณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด” ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด พ.ศ. 2529 และปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมโดย ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสามัญศึกษาจังหวัด พ.ศ. 2532 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและสนองนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องการกระจายอำนาจและมอบอำนาจจากส่วนกลางไปยังจังหวัด ต่อมากรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูได้ดำเนินการเพื่อให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สอดคล้องกฎหมายตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 และกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2535 พร้อมกันนี้ กรมสามัญศึกษาได้พิจารณากำหนดระเบียบกรมสามัญศึกษาว่าด้วยสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2536 รวมทั้งได้แต่งตั้งและมอบอำนาจให้ผู้ช่วยการสามัญศึกษาจังหวัดปฏิบัติหน้าที่แทนอธิบดีกรมสามัญศึกษา ทั้งนี้ให้บริหารงานการศึกษาของกรมสามัญศึกษาภายในจังหวัด เพื่อลดขั้นตอนการปฏิบัติงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น(สำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร , 2534: 58-59)

ปัจจุบันสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดที่รองรับการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของกรมสามัญศึกษาออกสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ปฏิบัติงานบริหารทั่วไปและงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดหรือมอบหมาย จัดทำแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนและนโยบายของกรมสามัญศึกษาและความต้องการที่จำเป็นของจังหวัด เสนอจัดตั้งโรงเรียนใหม่ จัดตั้งสาขา ย้ายสถานที่ตั้ง โอน ยุบรวม หรือยุบเลิกโรงเรียน

พิจารณาจัดทำและติดตามงบประมาณตามที่ได้รับมอบหมาย บริหารงานบุคคล บริหารพัสดุครุภัณฑ์ บริหารอาคารสถานที่ พิจารณานุมัติแผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงาน โรงเรียน และ กลุ่มโรงเรียน ฝึกอบรม นิเทศ และส่งเสริมการปฏิบัติงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และ ศูนย์พัฒนาวิชาการ งานวิชาชีพ และหลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่น ติดตาม ประเมินผล ควบคุม มาตรฐานโรงเรียน การปฏิบัติงานของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน แล้วรายงานให้กรมสามัญศึกษาทราบ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งข้อมูล ดำเนินการวิจัยและส่งเสริมการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาในจังหวัด ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของจังหวัด และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย(กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา , 2536 : 22)

จากภาระหน้าที่และความรับผิดชอบดังกล่าว ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็น ตัวแทนของกรมสามัญศึกษาและเป็นตัวแทนของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในระดับจังหวัด และมี หน้าที่บริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาและสนับสนุนข้อมูลการบริหารงานใน ทุกๆ ด้าน ตามอำนาจหน้าที่ ที่อธิบดีกรมสามัญศึกษาได้มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัด

จากการศึกษารายงานการประชุมสัมมนาผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 3 ครั้ง คือ 1) สรุปคำบรรยายและอภิปรายโครงการอบรมสัมมนาผู้อำนวยการสามัญศึกษา จังหวัด รุ่นที่ 1 พ.ศ. 2537(กองการมัธยมศึกษา , 2537 : 71-73) 2) สรุปบันทึกการประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด และ ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2538(กองการมัธยมศึกษา , 2538 : 30) 3) เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด และผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา ประจำปี 2539(กองการ มัธยมศึกษา , 2538 : 30) พบว่า การบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัด ยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร และมีปัญหามากมายหลายประการ ได้แก่

1. ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด มีความเข้าใจและสนใจงานวิชาการน้อย งบประมาณที่จัดสรรให้นำไปใช้งานอื่น
2. ฝ่ายพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด มีหน้าที่วิเคราะห์ วิจัย ทำโครงการพัฒนางานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ศูนย์วิชาการ แต่การปฏิบัติอยู่ในขั้นไม่ นำพึงพอใจ
3. ศึกษานิเทศก์ มีหน้าที่ติดตามประเมินผลงานที่เป็นไปตามแผนและโครงการ แล้ว ให้ข้อมูลย้อนกลับไปยังผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาโครงการต่างๆ ยังปฏิบัติได้น้อย
4. งานติดตามและประเมินผล เป็นงานที่สำคัญมากของผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด แต่ปฏิบัติได้น้อย

5. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดไม่ให้ความสนใจงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียน และศูนย์พัฒนาวิชาการเป็นเชิงพฤติกรรม

6. ปัญหาคำสั่งแต่งตั้งกรรมการกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ฝ่ายวิชาการ ไม่มีตำแหน่งในคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียนสามัญศึกษา ทำให้ไม่มีบทบาทในกลุ่มโรงเรียน การประสานงานในระบบบริหารไม่คล่องตัว

7. สำนักสามัญศึกษาจังหวัดมีภาระหน้าที่ที่สำคัญและกว้างขวาง แต่มีกำลังคนและงบประมาณจำกัด ทำให้เกิดปัญหาการดำเนินงานอยู่พอสมควร

8. กลุ่มโรงเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการประสานงาน

9. บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานขาดประสบการณ์และความรู้เฉพาะทาง

10. ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยเฉพาะเรื่องความก้าวหน้าในวิชาชีพ

11. ขาดสถานที่ในการจัดเก็บเอกสาร

12. ปัญหาความล่าช้าในเรื่องงบประมาณ

ปัญหาเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานและการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นอย่างมาก

การพัฒนางานวิชาการเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบที่สำคัญของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดที่ได้รับมอบหมายจากกรมสามัญศึกษา ให้ความสำคัญต่องานวิชาการของโรงเรียน โดยให้ฝ่ายพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเป็นฝ่ายรับนโยบายด้านวิชาการจากกรมสามัญศึกษา ในการสนับสนุนส่งเสริม ประสานการปฏิบัติงานกับกลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนาวิชาการ และศึกษานิเทศก์จังหวัด เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานและพัฒนาอย่างมีเอกภาพในเชิงนโยบายซึ่งฝ่ายพัฒนาวิชาการ มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา งานพัฒนาการแนะแนวการเรียนการสอน ผลิตและบริการสื่อการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน ในการดำเนินงานบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษา หลักสูตร นโยบาย กระทรวง กรม ความต้องการของท้องถิ่น สนับสนุนการนิเทศการศึกษา รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ ค้นคว้า วิจัย วางแผน ดำเนินการพัฒนาทางด้านวิชาการ งานติดตามและประเมินผลการศึกษา จัดให้มีการแสดงผลงานทางด้านวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียน ศูนย์พัฒนาวิชาการของกลุ่มโรงเรียน เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานตามที่กรมสามัญศึกษากำหนด จัดอบรมประชุมสัมมนาบุคลากรให้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์อันจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน งานส่งเสริมการกีฬาและนันทนาการ งานพัฒนาศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษา รวมทั้งให้การฝึกอบรมครู(กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 197 -198) จากภาระหน้าที่ความรับผิดชอบดังกล่าวจะเห็นได้ว่างานพัฒนาวิชาการเป็นงานที่สำคัญและจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนและนักเรียนโดยตรง

ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบงานในฝ่ายพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษา กรุงเทพมหานครจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัดเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ ตลอดจนเป็นแนวทางในการวางแผนและแก้ปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด อันจะส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา และคุณภาพนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
2. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
2. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การบริหารงานตามภารกิจและหน้าที่ในด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ตามขอบข่ายงานด้านพัฒนาวิชาการ 8 งาน (กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา ,2536 : 26-27) ดังนี้

- 2.1 งานหลักสูตร
- 2.2 งานพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ
- 2.3 งานติดตามและประเมินผลการศึกษา
- 2.4 งานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม
- 2.5 งานนันทนาการและการกีฬา
- 2.6 งานวิจัย
- 2.7 งานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการ
- 2.8 งานพัฒนาบุคลากร

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. สภาพ หมายถึง ลักษณะการบริหารงานตามภารกิจและหน้าที่ในด้านพัฒนางานวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด
2. ปัญหา หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคหรือขัดข้องต่าง ๆ ที่เป็นเหตุทำให้การบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดไม่บรรลุเป้าหมาย

3. การบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ หมายถึง การบริหารงานตามภารกิจและหน้าที่ของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เกี่ยวกับงานด้านพัฒนาวิชาการ 8 งานซึ่งประกอบด้วย(กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 26-27)

- 3.1 งานหลักสูตร
- 3.2 งานพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ
- 3.3 งานติดตามและประเมินผลการศึกษา
- 3.4 งานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม
- 3.5 งานนันทนาการและการกีฬา
- 3.6 งานวิจัย
- 3.7 งานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการ
- 3.8 งานพัฒนาบุคลากร

4. งานหลักสูตร (กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 26) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ศึกษาวិเคราะห์ ค้นคว้าวิจัย วางแผน ดำเนินการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรวิชาชีพท้องถิ่นและงานวิชาชีพให้เป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น

5. งานพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเอกสารทางวิชาการ (กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 26) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการผลิต การรวบรวม การให้บริการและการแลกเปลี่ยนสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการให้ความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

6. งานติดตามและประเมินผลการศึกษา(กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 26) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการประเมินมาตรฐานโรงเรียน ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร การประเมินคุณภาพการศึกษา การจัดทำธนาคารข้อสอบ การให้บริการข้อสอบ การให้ความรู้แก่ครูอาจารย์ในด้านการประเมินผลการวิเคราะห์ข้อสอบ

7. งานส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและศิลปวัฒนธรรม(กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 27) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการรวบรวมอนุรักษ์ เผยแพร่เอกสาร ผลงานที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น จัดอบรมครูอาจารย์ให้สามารถปลูกฝังนักเรียนให้มีจิตสำนึกและตระหนักต่อการปฏิบัติให้สอดคล้องกับคำสอนของศาสนา

8. งานนันทนาการและการกีฬา(กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 27) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกิจกรรม และมีกอบรมด้านนันทนาการ การกีฬา และการตรวจสุขภาพอนามัย

9. งานวิจัย(กองการเจ้าหน้าที่ , 2536 : 27) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับ การศึกษา วิเคราะห์นโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของกรม และท้องถิ่น รวบรวมข้อมูลจากกรณีศึกษา เพื่อหาความต้องการทางการศึกษาของจังหวัด จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับจังหวัด ส่งเสริมให้โรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ ดำเนินการเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนในจังหวัด

10. งานส่งเสริมกลุ่มโรงเรียนและพัฒนาวิชาการ(กองการเจ้าหน้าที่ . 2536 : 27) หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์วิจัย ทำแผนปฏิบัติการประจำปี ส่งเสริมสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียน จัดตั้งศูนย์พัฒนาวิชาการ สนับสนุนการบริหารงาน การดำเนินการ และ ยำนวยความสะดวก ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ประสานงานจัดประชุม ทำหน้าที่ฝ่ายธุรการของกลุ่มโรงเรียน ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง จัดทำหลักฐานเพื่อเบิกจ่ายเงิน และปฏิบัติงานอื่นๆตามที่กลุ่มโรงเรียนและศูนย์พัฒนาวิชาการมอบหมาย

11. งานพัฒนาบุคลากร(กองการเจ้าหน้าที่ ,2536 : 27) หมายถึง งานเกี่ยวกับการวิเคราะห์งานการบริหารงานบุคคล การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากร การอบรมครูประจำการ ประชุมนิเทศครูบรรจุใหม่และลูกจ้างประจำ ฝึกอบรม เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับงาน พัสตุ ควบคุมงาน ก่อสร้าง การแนะแนว งานห้องสมุด

12. ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หมายถึง ข้าราชการที่กรมสามัญศึกษาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด ทั้งนี้รวมทั้งผู้อำนวยการสามัญศึกษากรุงเทพมหานครด้วย

13. ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หมายถึง ข้าราชการที่กรมสามัญศึกษาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดที่ทำหน้าที่รับผิดชอบงานฝ่ายพัฒนาวิชาการ ทั้งนี้รวมผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษากรุงเทพมหานครด้วย

14. หัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ช่วยราชการในสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดซึ่งผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ

15. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดที่รองรับการกระจายอำนาจของกรมสามัญศึกษา มีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษาแทนกรมสามัญศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งการมัธยมศึกษา การศึกษาสงเคราะห์และการศึกษาพิเศษในทุกจังหวัด ทั้งนี้รวมสำนักงานสามัญศึกษากรุงเทพมหานครด้วย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลพื้นฐานให้สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการ

2. ผลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการวางแผนและแก้ไขปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด 76 สำนักงาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด จำนวน	76 คน
1.2 ผู้ช่วยผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัดฝ่ายพัฒนาวิชาการ จำนวน	76 คน
1.3 หัวหน้าฝ่ายพัฒนาวิชาการ จำนวน	76 คน
รวมทั้งสิ้น	228 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขอบข่ายงาน ด้านพัฒนาวิชาการ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และคำถามปลายเปิด (Open-ended)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) และคำถามปลายเปิด (Open-ended)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและเอกสารเกี่ยวกับการบริหารงานด้าน พัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด

2. สร้างเครื่องมือวิจัยตามกรอบแนวคิด นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบและแก้ไข

3. นำเครื่องมือไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตาม เนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้ภาษา

4. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ ตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง

5. นำเครื่องมือไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลสภาพภาพส่วนตัว ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารงานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ค่าตามปลายเปิดใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา จัดลำดับความถี่ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

5. การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย นำเสนอ 5 บท ตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึง ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัยของ ขอบเขตของการวิจัย คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการมัธยมศึกษา การบริหารงานของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด งานด้านพัฒนาวิชาการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และ การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้วิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย